

”...

Rettens begrundelse og afgørelse

Sagsøgte har som journalist ved Weekendavisen siden november 2010 i en række kritiske artikler afdækket forhold vedrørende sagsøgers forskning ved Københavns Universitet. Artiklerne, som efter bevisførelsen har været baseret på en grundig journalistisk research, har medført en betydelig offentlig debat, herunder om videnskabelig uredelighed, misbrug af bevilgede forskningsmidler og myndighedernes håndtering af sagen. Emnet er af væsentlig samfundsmæssig relevans og er dermed undergivet en vid fortolkning af grænserne for ytringsfrihed.

Sagsøgte holdt den 9. maj 2012 et foredrag på Geologisk Museum og fremkom herunder med de udsagn, som denne sag vedrører. Foredraget blev afholdt i forlængelse af sagsøgtets artikelserie i Weekendavisen og omhandlede forhold, som var beskrevet af sagsøgte i artiklerne. Annonceringen af foredraget angav tydeligt, at sagsøgte var journalist og i Weekendavisen havde omtalt sagen, ligesom dette fremgik af selve foredraget. Chefredaktør [AA] har forklaret, at journalister ved Weekendavisen gerne må holde foredrag, og at det er en del af deres arbejde. Retten finder herefter, at sagsøgte under foredraget har udtalt sig som led i sit virke som journalist, uanset at han har indtægtsført honoraret herfor, stort 4.000 kr., i sin selvstændige erhvervsvirksomhed.

Vurderingen af, om de fremsatte udsagn indebærer en strafbar ærekrænkelse i medfør af straffelovens § 267, beror på en konkret vurdering, der skal foretages i lyset af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10. Der må herved tillægges hensynet til ytringsfriheden betydelig vægt ved afvejningen af hensynet til beskyttelsen af andres gode navn og rygte. I vurderingen indgår, at sagsøgte har fremsat udsagnene som led i sit journalistiske virke, og derved som en del af pressen, der som offentlighedens kontrol- og informationsorgan er tillagt en udvidet ytringsfrihed om emner, der som i denne sag har stor offentlig interesse.

Vedrørende påstanden om udsagnene 2, litra a, b, f og g:

2 a) "Måden hun havde dels vejledt hendes studerende på, dels brugt deres resultater, forvansket deres resultater, gengivet deres resultater i nogle tidsskrifter eller i nogle videnskabelige artikler, hun planlagde at indsende til et videnskabeligt tidsskrift"

2 b) "Og den allerførste [sagsøger]-artikel, altså om svindelaffæren, starter sådan her..."

2 f) "...som i august måned afleverer sin endelige rapport, der skal vise, hvor omfattende, hvor meget der er galt med [sagsøger]s videnskabelige produktion..."

2 g) "Og der foregår en videnskabelig undersøgelse i den internationale kommission, som i august måned afleverer sin endelige rapport, der skal vise hvor omfattende, hvor meget der er galt med [sagsøger]s videnskabelige produktion, med undtagelse af de videnskabelige artikler som allerede er anmeldt til det der hedder UVVU altså Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed som sidder med nogle af de tungeste, allermest indlysende fejlbehæftede artikler, og der ventes at komme en afgørelse i løbet af et par måneder"

Indledningsvis bemærkes, at gengivelsen i påstanden af udsagn 2, litra b, ikke er en fuldstændig korrekt gengivelse af udsagnet i foredraget, men i det væsentligste tilsvarende. Udsagn 2, litra f, ses at være en del af udsagn 2, litra g, og er således ikke et selvstændigt udsagn.

Udsagn 2, litra b, er sagsøgtets vurdering af sagen, og har ikke karakter af en faktisk oplysning. Udsagnet findes ikke at gå ud over den ytringsfrihed, der tilkommer sagsøgte, og sagsøgte findes efter bevisførelsen at have haft et faktisk grundlag for udsagnet, herunder som følge af, at sagsøger i december 2010 ved endelig dom blev idømt 3 måneders betinget fængsel for underslæb, dokumentfalsk og falsk anklage mod en studerende i forbindelse med sagsøgers arbejde som kasserer i et videnskabeligt selskab.

Udsagnene 2 litra a, f og g er ytringer om faktiske forhold, som i deres kontekst refererer til mistanken rettet mod sagsøger for videnskabelig uredelighed og de efterfølgende undersøgelser heraf.

Retten finder, at ytringerne ikke går ud over den ytringsfrihed, som tilkommer sagsøgte, og han findes efter bevisførelsen at have haft faktisk grundlag for udsagnene, herunder også på tidspunktet for fremsættelsen af udsagnene, hvis rigtighed endvidere findes tilstrækkeligt godtgjort.

Retten har navnlig lagt vægt på, at Københavns Universitet i november 2010 indbragte sagsøger to gange for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, som i august 2012 afgjorde, at sagsøger i begge tilfælde havde begået videnskabelig uredelighed. Det forhold, at sagsøger har klaget til Ombudsmanden over afgørelserne, som efter deres indhold er endelige og ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, kan ikke føre til et andet resultat.

Hertil kommer, at Københavns Universitet i sommeren 2011 anmodede et internationalt forskerpanel, Lassmann-panelet, om at gennemgå sagsøgers forskning, og at panelet i sin rapport af juli 2012 fandt, at der var mistanke om videnskabelig uredelighed i 15 andre af sagsøgers artikler, hvilket medførte, at Københavns Universitet på ny indbragte sagsøger for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, hvor sagerne verserer.

Vedrørende påstanden om udsagn 2, litra c:

"I 2003 der har hun garanteret hørt om det her nystartede firma fra USA, der leverede rotter til rotteforsøg, taget deres brevpapir, taget deres logo, kopieret det, hvad ved jeg, pdf, generator eller en almindelig kopimaskine, kopieret den, og hvad hedder det, skrevet nogle tidspunkter på og indført nogle oplysninger som kunne bevidne, at rotteforsøgene var udført. Og sådan havde begået dokumentforfalskning for at kunne fremlægge dokumenter for dekanen, den nuværende rektor, der beviste, at hun havde udført de forsøg".

Indledningsvis bemærkes, at gengivelsen i påstanden af udsagnet ikke er en fuldstændig korrekt gengivelse af udsagnet i foredraget, men i det væsentligste tilsvarende.

Udsagnet refererer i sin kontekst til dokumentationen for sagsøgers forsøg med rotter i forbindelse med hendes første forsøg på at opnå en doktorgrad i 2003 og fremstår delvis som sagsøgtets vurdering, delvis som ytringer om faktiske forhold, herunder strafbart forhold i form af dokumentfalsk.

Retten finder, at sagsøgte har haft faktisk grundlag for udsagnet - også på tidspunktet for dets fremsættelse. Selvom det blev lagt til grund, at udsagnet var en ærekrænkende sigtelse omfattet af straffelovens § 267, finder retten, at sigtelsen er straffri, jf. straffelovens § 269, stk. 1, idet sagsøgte har fremsat det i god tro til berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse. Hertil kommer, at det ikke kan udelukkes, at sagsøgte kan føre sandhedsbevis for udsagnet.

Retten har herved lagt vægt på den samlede bevisførelse, herunder at Københavns Universitet i februar 2011 anmeldte sagsøger til politiet for mistanke om dokumentfalsk i forbindelse med den omhandlede dokumentation, hvilken dokumentation sagsøgte i et vist omfang har fremlagt under sagen, men som sagsøger ikke har ønsket at udtale sig om.

Vedrørende påstanden om udsagnene 2, litra d og e:

2 d) "Det lykkedes mig at få fat i en kopi af disse spørgsmål, og da jeg så dem, følte jeg mig overbevist om, at det her det var [sagsøger] der i virkeligheden havde skrevet de spørgsmål, som hun så havde givet [BB], eller [BB] havde taget med til rådet."

2 e) "Det var jo en kæmpe historie, at [BB] havde hjulpet sin elskerinde, eller i hvert fald veninde - dette har de jo de begge vedgået, at de var, med de her upassende spørgsmål."

Indledningsvis bemærkes, at gengivelsen i påstanden af udsagn 2, litra d, "...følte jeg mig overbevist om...", retteligt i foredraget hedder "følte jeg mig selv overbevist om...", ligesom gengivelsen i påstanden af udsagn 2, litra e, om "...hjulpet sin elskerinde, eller i hvert fald veninde...", retteligt i foredraget hedder "...hjulpet sin elskerinde, eller hvad hun nu var, i hvert fald veninde...".

Udsagnene refererer i deres kontekst til daværende videnskabsminister [BB] fremsendelse af 30 anonyme spørgsmål til et forskningsråd, samt til sagsøger og [BB]s personlige relation til hinanden.

Udsagnene må anses for sagsøgtes vurdering af, hvem som oprindeligt stod bag de pågældende spørgsmål, samt en vurdering af sagsøger og [BB]s indbyrdes relation. I sidstnævnte tilfælde modificerede sagsøgte straks udsagnet til "eller i hvert fald veninde", hvilket ubestridt er tilfældet.

Retten finder, at udsagnene ikke går ud over den ytringsfrihed, som tilkommer sagsøgte, ligesom han findes at have haft faktisk grundlag for udsagnene.

Retten har herved lagt vægt på den samlede bevisførelsen og på, at professorerne [CC] og [DD] har forklaret, at det var sagsøger, som stod bag spørgsmålene, hvilket støttes af de fremlagte e-mails af 23. og 24. februar 2009 fra sagsøger til [CC].

Der er herefter ikke for nogen af udsagnenes vedkommende grundlag for at idømme sagsøgte straf efter straffelovens § 267. Da der heller ikke for nogen af udsagnenes vedkommende foreligger en retsstridighed, der kan danne grundlag for at kende udsagnene ubeføjede, jf. straffelovens § 273, herunder for at udrede omkostninger ved offentliggørelse af dommen, eller for tortgodtgørelse, jf. erstatningsansvarslovens § 26, frifindes sagsøgte i det hele for sagsøgers påstande.

..."